

Forskrift om hold av pelsdyr

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 17. mars 2011 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd § 6, § 7, § 8, § 19, § 22,, § 23,, § 24, § 25, § 26, jf. delegeringsvedtak 11. juni 2010 nr. 814 og lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 18.

EØS-henvisning: EØS-avtalen vedlegg I kap I. del 9.1 nr. 2 (direktiv 93/119/EF).

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å fremme god velferd og respekt for pelsdyr ut fra hensynet til disse dyrenes egenart.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder dyr som holdes i den hensikt å produsere pelsskinn.

Kapittel II. Generelle bestemmelser

§ 3. Tillatte arter

Følgende arter er tillatt holdt som pelsdyr:

- a) mink (*Mustela vison*)
- b) sølvrevtyper (*Vulpes vulpes*)
- c) blårevtyper (*Vulpes lagopus*)
- d) krysninger mellom disse revetypene

Individer som ikke er født i pelsdyrhold, skal ikke holdes som pelsdyr.

§ 4. Melding om hold av pelsdyr

Enhver som holder eller skal starte hold av pelsdyr, skal melde fra om dette til Mattilsynet. Melding skal gis på den måten Mattilsynet bestemmer og inneholde opplysninger om dyreholdet, oppstillingen, driftsformen og kapasiteten, samt om dokumentert kompetanse.

Endringer i disse opplysningene skal meldes til Mattilsynet.

§ 5. Kompetanse om hold

Dyreholder skal ha gjennomgått opplæring og kunne dokumentere oppdatert kompetanse om de aktuelle pelsdyrenes atferdsmessige og fysiologiske behov, håndtering og nødavliving av dyrene, driftsformer for den aktuelle art og bestemmelsene i denne forskriften.

Dyreholder skal sørge for at dyrene stelles av et tilstrekkelig antall personer. Alle som utfører arbeid som kan påvirke dyrenes velferd, skal ha kompetanse til å utføre dette på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

§ 6. Avl

Ved avl av pelsdyr skal formålet være robuste og friske dyr med god fysisk og mental funksjon.

Ved utvalg av avlsdyr skal det særlig legges vekt på at dyrene er tillitsfulle overfor mennesker, og rolige og ikke spesielt aggressive overfor artsfrender. Avlsdyr skal være testet for tillitsfullhet overfor mennesker før de benyttes i avl. Testingen skal gi pålitelige og dokumenterbare resultater.

Dyr med arvelige defekter skal ikke brukes i avl.

§ 7. Tillitsfulle dyr

Dyreholder skal iversette tiltak for at dyrene fra tidlig alder skal bli tillitsfulle og tamme nok til å kunne håndteres og stelles på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

§ 8. Rutiner og journal

Dyreholder skal ha skriftlige rutiner som sikrer overholdelse av dyrevelferdslovgivningens krav, herunder for:

- a) forebygging og avdekking av sykdom og skader
- b) håndtering og sosialisering av dyrene
- c) testing av avlsdyr for tillitsfullhet
- d) tilrettelegging for ønsket sosial kontakt mellom dyr
- e) bruk av stimulerende aktivitetsobjekter og eventuelt innretninger
- f) bruk av fleksible oppstallingssystemer
- g) føring av avlsdyr
- h) hygienisk lagring av fôr
- i) kontroll med tekniske innretninger og plan for alternative løsninger
- j) håndtering av skrotter

Dyreholder skal føre journal over:

- a) dyrene i anlegget
- b) tidspunkt for avvenning
- c) aggresjon mellom dyr og tiltak for å redusere slik aggresjon
- d) sykdom, skader, behandling, kontakt med veterinær, medisinbruk og dødelighet. Kjente eller sannsynlige årsaker til skader og dødelighet skal angis
- f) all avliving

Opplysningene i journalen skal være tilgjengelig for Mattilsynet i minst tre år.

§ 9. Forbud mot livdyrutstillinger

Det er forbudt å arrangere aktiviteter der levende pelsdyr vises frem, og som for dyrene innebærer transport til og fremvisning i fysisk immobilisert tilstand i et fremmed miljø.

Det er også forbudt å la pelsdyr delta i slike aktiviteter.

Kapittel III. Anlegg og oppholdssted

§ 10. Krav til anlegg for hold av pelsdyr

Anlegg for hold av pelsdyr skal:

- a) legges til steder uten sjenerende støykilder i nærheten og med liten risiko for akutt støypåvirkning
- b) ha egnet underlag og utstyr til forsvarlig gjødselhåndtering
- c) ha egnet sted for hygienisk lagring av fôr
- d) ha frostfri og automatisk drikkevannsforsyning
- e) være tilrettelagt for å kunne gjennomføre smitteforebyggende tiltak, herunder ha smittesluse og plass til vask og desinfeksjon
- f) være egnet for å kunne gjennomføre godt renhold

Anlegg hvor pelsdyrhusene ikke er lukket med tette yttervegger fra gulv til tak, skal ha inngjerding som sikrer mot rømming og inntrenging av fremmede dyr som kan skade eller skremme pelsdyrene.

Pelsdyrhus som er lukket med tette yttervegger fra gulv til tak, skal ha sluse i tilknytning til utgangsdørene som sikrer mot rømming.

Der det er flere pelsdyrhus i anlegget, skal det være plass nok mellom husene til å kunne fjerne gjødsel, rydde snø med mer.

Alle pelsdyrhus skal ha tett tak.

Det skal til enhver tid være avsatt tilstrekkelig antall særskilte plasser for syke dyr og dyr som trenger spesielt tilsyn eller stell. Enkelte slike plasser skal ha mulighet for oppvarming.

§ 11. *Krav til oppholdsenhet*

Oppholdsenheter for pelsdyr skal være tilpasset antallet dyr og være så store, komplekse og fleksible at dyrene kan bevege seg og ligge naturlig og utføre variert aktivitet.

Det skal tas hensyn til dyrenes artstypiske behov, særlig ut fra deres alder og kjønn, og tid på året.

Pelsdyr skal holdes i fleksible oppstallingssystemer der det kan åpnes mellom oppholdsenheter, eller mellom oppholdsenheter og annet egnet areal.

Underlag, vegger, tak og innredninger der dyrene oppholder seg, skal være utformet og vedlikeholdt slik at god dyrevelferd i størst mulig grad sikres.

Utstyr og innredning som benyttes i forbindelse med fôr- og drikkevannsforsyning, må være utformet og plassert slik at:

- a) fôr og vann er lett tilgjengelig for dyrene
- b) fôr og vann ikke forurenses
- c) skadelig konkurranse mellom dyrene hindres så langt råd er

Oppholdsenheten skal til enhver tid være beriket med egnede aktivitetsobjekter og eventuelt innretninger som stimulerer dyrene til lek, gnaging, utforskning og variert fysisk aktivitet. Halm alene til mink er ikke tilstrekkelig som aktivitetsobjekt. Aktivitetsobjektene må skiftes tilstrekkelig ofte for å sikre mulighet for variert aktivitet.

Alle avvente dyr skal ha tilgang til liggehyll eller annen permanent innretning som er plassert høyt i oppholdsenheten, og som er utformet slik at dyret kan iakttå omgivelsene og innta en bekvem hvilestilling.

Alle dyr skal ha tilgang til skjul hele året.

Drektige tisper og tisper med valper skal ha egen redekasse.

Underlaget skal være egnet for dyrene til å bevege seg på ut fra art, alder, størrelse og vekt. Valpene skal ikke kunne falle gjennom.

Det skal være enkelt å foreta grundig inspeksjon av samtlige dyr.

§ 12. *Klima*

Pelsdyr skal ha beskyttelse mot ugunstige værforhold, herunder høy lufttemperatur med fare for opphetning.

Dyrene skal holdes i et tørt miljø med god ventilasjon og lav støvkonsentrasjon. Det skal ikke være gasser i konsentrasjoner som er ubehagelig eller skadelig for dyrene.

Pelsdyrhus som er lukket med tette yttervegger, skal om nødvendig ha mekanisk ventilasjonssystem.

§ 13. *Lys og støy*

Pelsdyr skal sikres naturlig døgnrytme gjennom året, og gis tilgang til tilstrekkelig dagslys.

Det skal benyttes tilstrekkelig kunstig belysning til å kunne gjennomføre forsvarlig tilsyn og stell.

Dyrene skal ikke utsettes for permanent kunstig belysning.

Dyrene skal ikke utsettes for unødig varig eller plutselig støy.

§ 14. Utstyr og tekniske innretninger

Utstyr og tekniske innretninger, herunder drikkevannsforsyning, skal etterses og vedlikeholdes jevnlig. Ved feil skal dyrenes velferd ivaretas ved alternative løsninger inntil utbedring er foretatt.

§ 15. Brannsikring

Materialer, konstruksjoner, installasjoner og utstyr skal utformes og vedlikeholdes med tanke på å forebygge brann.

Egnet brannslukningsutstyr i tilstrekkelig antall skal være tilgjengelig i alle pelsdyranlegg.

Pelsdyrhus med tette yttervegger og omfattende elektriske installasjoner skal ha brannvarslingsanlegg.

Kapittel IV. Tilsyn og stell

§ 16. Tilsyn og stell

Dyreholder skal sikre at samtlige dyr får godt tilsyn og stell minst to ganger per døgn.

Fra tiden omkring fødsel og til avvenning skal tisper og valper ha hyppigere tilsyn. Det samme gjelder valpekull fra avvenning til endelig oppsplitting. Syke og skadde dyr og dyr som viser unormal atferd, skal også ha hyppigere tilsyn.

Pelsdyr skal ha kloettersyn månedlig og klorøkt ved behov.

§ 17. Fôr og vann

Pelsdyr skal ha fôr av god kvalitet i tilstrekkelige mengder og med en sammensetning som dekker næringsbehovet ut fra art, alder, fysiologisk tilstand og tid på året. Det skal tas hensyn til pelsdyrenes artstypiske eteatferd.

Dyrene skal føres minst en gang i døgnet. Fra valpene begynner å ta til seg fast føde til kullet deles opp, skal de føres minst to ganger i døgnet.

Dyrene skal til enhver tid ha tilgang til drikkevann av god kvalitet.

Overvekt som har negativ innvirkning på dyrets bevegelsesevne og helse, skal forebygges.

Avlsdyr skal velges ut så tidlig som mulig og føres slik at behovet for stor vektreduksjon fram mot paring faller bort.

Dersom det er nødvendig å redusere dyrenes vekt, skal dette skje ved å benytte fôr med lavere energiinnhold eller ved å øke dyrenes fysiske aktivitet. Den tiden dyrene bruker til å ete, skal ikke reduseres.

§ 18. Forbud mot bruk av visse stoffer

Bruk av vekstfremmende og pelsmodnende stoffer, herunder melatonin, er ikke tillatt.

§ 19. Håndtering og innfangning

All håndtering av pelsdyr skal foregå på en skånsom måte av trenet personell. Dyrene skal så langt mulig håndteres for hånd og av personell dyrene kjenner. Dyr skal løftes og bæres med understøttelse av kroppen. Fikseringsutstyr skal kun brukes unntaksvis dersom det er helt nødvendig av hensyn til dyret eller den som håndterer dyret.

Dyr som har sluppet ut av pelsdyrhuset, skal fanges inn snarest mulig. Feller for innfangning av rømte dyr skal tilses minst to ganger om dagen.

§ 20. Avvenning

Valpene skal avvennes på en slik måte at hensynet til både valpenes og mordyrets velferd ivaretas best mulig.

Avvenning skal tidligst skje ved sju ukers alder, med mindre hensynet til mordyrets eller valpenes velferd tilsier noe annet.

I tiden før avvenning skal mordyret gis mulighet til å trekke seg unna valpene.

§ 21. Sosial kontakt med andre dyr

Alle dyr skal gis adgang til ønsket sosial kontakt med andre dyr i anlegget.

Valper skal oppstalles to eller flere sammen fra avvenning og fram til pelsing. Enkeltvis oppstalling av valper kan likevel skje dersom det er nødvendig for å unngå slåssing og skader. Slik enkeltvis oppstalling av revevalper skal som hovedregel ikke skje før ved 4 måneders alder.

Nødvendige tiltak skal iverksettes for å redusere konkurranse og aggresjon mellom dyr som holdes sammen. Dyr som ikke aksepterer hverandre, skal holdes atskilt.

Ved gruppehold av rev som er eldre enn 3 måneder, skal hvert enkelt dyr ha egen fôringsplass.

Ved hold av pelsdyr i familiegrupper skal det legges til rette for at mordyrets velferd blir ivaretatt.

§ 22. Forebyggende helsearbeid

Dyreholder skal forebygge sykdom og skade hos dyrene, herunder bittskader som dyrene kan påføre hverandre.

Dyrene skal beskyttes mot spredning av smittsom sykdom gjennom nødvendige vaksinasjonsprogram og hensiktsmessige smittehygieniske rutiner. Det skal tas nødvendige forholdsregler mot fugler og andre skadedyr.

Parasittbelastningen skal overvåkes. Dersom det er nødvendig, skal dyrene behandles mot parasitter.

§ 23. Sykdom og skade

Dyreholder skal sørge for at syke og skadde dyr umiddelbart får forsvarlig behandling, om nødvendig utført av veterinær.

Syke og skadde dyr skal oppstalles på egnet plass, dersom dette er til beste for dyret.

Dersom det kan føre til unødig lidelse for dyret å leve videre, skal det avlives så snart som mulig.

Døde dyr skal umiddelbart fjernes og håndteres på en smittehygienisk forsvarlig måte.

§ 24. Renhold

Oppholdsenhet, innredning og gjenstander som dyrene kommer i kontakt med, skal rengjøres og desinfiseres ved behov. Gjødsele skal ikke bli liggende i oppholdsenheten eller være til sjanse for dyrene.

Strø- og redemateriale skal holdes rent og tørt og skiftes ut ved behov.

Det skal være tilfredsstillende renhold og ryddighet på anlegget for øvrig.

Kapittel V. Særskilte bestemmelser for mink

§ 25. Oppholdsenshetens størrelse

Mink skal ha adgang til så stor del som mulig av anleggets oppholdsareal gjennom hele året.

Hver oppholdsenshet kan være på ett eller flere plan.

Høyden på hvert plan skal være minst 45 cm.

I minkhus bygget før 1. mai 2011 med lav takhøyde kan deler av høyden over et øvre planareal på minst 0,20 m² være lavere enn 45 cm. Takhøyden i minkhuset skal likevel utnyttes slik at den delen av høyden som er lavere enn 45 cm, blir minst mulig.

Utenom skjul og redekasse skal:

- a) voksne mink som er lettere enn 4,2 kg, ha et gulvareal på minst 0,27 m² per dyr
 - b) voksne mink som er 4,2 kg eller tyngre, ha et gulvareal på minst 0,47 m² per dyr
- I tiden mellom pelsing og valping, med unntak av paringstiden, skal dyrene ha adgang til et tilleggsareal på minst 75 % av minste tillatte areal, som kan være i et øvre plan.

I følgende tilfeller skal dyrene ha et gulvareal utenom redekassen på minst 0,27 m²:

- a) én tisper med valper før avvenning
- b) ett avvent valpekull yngre enn 11 uker
- c) én tisper med én valp etter avvenning av kullet
- d) to valper eldre enn 11 uker

I følgende tilfeller skal dyrene ha et gulvareal utenom redekassen på minst 0,27 m² pluss minst 0,09 m² for hvert dyr over to:

- a) grupper på tre eller flere valper eldre enn 11 uker
- b) grupper på én tisper med flere enn én valp eldre enn 11 uker

§ 26. Bunnetting

Bunnetting til mink skal være enten plastbelagt, galvanisert eller rustfri.

Tråden i bunnettingen skal ha tykkelse på minimum 1,8 mm.

Maskene i bunnettingen skal være firkantete og maksimalt 1 x 1,5 tommer.

Fram mot avvenning skal valper ha bunnetting som er finmasket og plastbelagt.

§ 27. Skjul, redekasse og halm

Skjulet skal være laget av materiale som ikke leder varme, eksempelvis tre. Det skal ha nettingtak, tette vegger med en egnet inngangsåpning og trekkfritt gulv. Det skal gi tilstrekkelig beskyttelse mot ugunstige værforhold.

Skjulet skal være tilpasset antallet dyr slik at de kan innta en naturlig liggestilling samtidig.

Skjulet skal regelmessig forsynes med isolerende, tørt, rent og egnet redemateriale i tilstrekkelige mengder.

Skjulet kan brukes som redekasse.

Redekassen skal ha tett, trekkfritt liggeunderlag og isolerende egenskaper som er tilpasset minkvalpenes varmebehov. Redekassen skal til enhver tid ha rikelige mengder isolerende, tørt, rent og egnet redemateriale.

Mink skal ha tilgang til halm så langt det er hensiktsmessig.

§ 28. Hold av mink i bærbart bur eller felle

Innenfor pelsdyranlegget skal mink holdes i bærbart bur eller felle bare ved behov og aldri lenger enn nødvendig.

Kapitel VI. Særskilte bestemmelser for rev

§ 29. Oppholdsenhets størrelse

Rev skal ha adgang til så stor del som mulig av anleggets oppholdsareal gjennom hele året.

Hver oppholdsenhets kan være på ett eller flere plan.

Høyden på hvert plan skal være minst 75 cm.

I revehus bygget før 1. mai 2011 med lav takhøyde kan høyden over et øvre planareal være lavere enn 75 cm, men må være høyt nok til at dyrene kan stå oppreist. Takhøyden i revehuset skal likevel utnyttes best mulig.

I oppholdsenheter med mer enn ett plan, skal nedre plan ha et gulvareal på minst 0,8 m². Hvert øvre planareal skal ha gulvareal på minst 0,4 m².

Voksne rever som er lettere enn 20 kg, skal ha et gulvareal på minst 1,2 m² per dyr. Voksne rever som er 20 kg eller mer, skal ha et gulvareal på minst 2,0 m² per dyr. I tiden mellom pelsing og paring skal dyrene dessuten ha adgang til et tilleggsareal som er minst like stort. For avlshanner gjelder tilleggskravet også etter paring og så lenge som mulig.

I følgende tilfeller skal dyrene ha et gulvareal på minst 1,2 m²:

- a) én paret tisper
- b) én tisper med valpekull yngre enn 3 uker
- c) én tisper med én valp etter avvenning av kullet
- d) to valper eldre enn 11 uker
- e) valper som oppstalles enkeltvis etter § 21 annet ledd.

For a og b kreves redekasse i tillegg til gulvarealet.

I følgende tilfeller skal dyrene ha et gulvareal på minst 2,0 m²:

- a) én tisper med ikke-avvent valpekull eldre enn 3 uker
- b) ett avvent valpekull yngre enn 11 uker

I følgende tilfeller skal dyrene ha et gulvareal på minst 1,2 m² pluss minst 0,5 m² for hvert dyr over to:

- a) grupper på tre eller flere valper eldre enn 11 uker
- b) grupper på én tisper med flere enn én valp eldre enn 11 uker

§ 30. Bunnetting

Bunnetting til rev skal være plastbelagt.

Tråden i bunnetting skal ha tykkelse på minimum 2,1 mm.

Maskestørrelsen på bunnetting skal være maksimalt 1 x 1 tomme for firkantnetting eller 5/4 tommer for sekskantnetting.

Når valpene begynner å komme ut av redekassen, skal det være et finmasket eller tett underlag mellom redekasse og fôringsplass, så lenge det er hensiktsmessig.

§ 31. Skjul og redekasse

Dyrene skal til enhver tid kunne søke skjul fra sine artsfrender og ha en lun og skjermet liggeplass som gir tilstrekkelig beskyttelse mot ugunstige værforhold.

Skjulet skal minst ha tre tette vegger, være stort nok til at dyrene kan innta en naturlig liggestilling, og være plassert i oppholdsenheten eller oppå som toppmontert kasse.

Skjulet skal være slik utformet at det ikke hindrer dyrene å ha utsyn til omgivelsene i alle retninger fra oppholdsenheten.

Redekasse kan brukes som skjul.

Hver avlstisper skal ha tilgang til minst én redekasse, som hun skal ha mulighet til å bli kjent med så snart som mulig etter paring.

Drektige tisper skal holdes tilstrekkelig atskilt fra hverandre til å unngå unødig stress. Redekassen skal ha tak som kan tas av, tette vegger med minst én inngangsåpning og tett gulv med varmeisolerende egenskaper. Redekassen skal være tilpasset valpenes temperaturbehov. Redekassen skal være stor nok til at tisper og valpene kan innta en naturlig liggestilling samtidig.

§ 32. *Bruk av nakketang og munnlås*

Rutinemessig bruk av nakketang er ikke tillatt. Dersom det er nødvendig, kan gummiert eller på annen måte polstret nakketang likevel brukes ved sykdomsbehandling, brunstmåling, inseminering og under selve avlivingen.

Bruk av munnlås eller annet kjevefikseringsutstyr som reduserer eller hindrer revens mulighet til å pese, er forbudt.

Kapittel VII. Avliving av pelsdyr

§ 33. *Generelt*

Pelsdyr skal skånes for unødvendig smerte, frykt og lidelse under håndtering før og under avlivingen.

Avliving skal skje ute av syne for andre dyr og på en måte som ikke uroer andre dyr. Skrotter skal ikke oppbevares i rom der dyr er oppstallet.

I tilfelle nødavliving skal dyreholder sørge for at dyret avlives så skånsomt som mulig.

§ 34. *Kompetanse om avliving*

Avliving av rev kan bare utføres av person som har gjennomgått særskilt opplæring og kan dokumentere nødvendig kompetanse om avliving av denne dyrearten.

Avliving av mink skal utføres av, eller i nærvær og under direkte overvåkning av, person som har gjennomgått særskilt opplæring og kan dokumentere nødvendig kompetanse om avliving av denne dyrearten. Vedkommende som overvåker avlivingen, skal sørge for at personell som utfører selve avlivingen, har tilstrekkelig kompetanse til å utføre dette på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

§ 35. *Metoder for bedøving og avliving av mink*

Følgende metoder for bedøving og avliving av mink er tillatt

- a) karbonmonoksid (CO)
- b) karbondioksid (CO₂)
- c) mekanisk instrument med penetrerende bolt
- d) injeksjon av dødelig dose bedøvelsesmiddel

§ 36. *Metoder for bedøving og avliving av rev*

Følgende metoder for bedøving og avliving av rev er tillatt

- a) elektrisk strøm
- b) mekanisk instrument med penetrerende bolt
- c) injeksjon av dødelig dose bedøvelsesmiddel
- d) karbonmonoksid (CO)

§ 37. *Spesielle krav til bedøving og avliving med elektrisk strøm*

Bedøving og avliving med elektrisk strøm skal skje slik at strømmen passerer dyrets hjerne og hjerte og medfører at dyret umiddelbart mister bevissthetsen og får hjertestans.

Det skal bare brukes elektriske avlivingsapparater som er konstruerte for avliving av den aktuelle dyrearten. Apparatet skal være forsynt med en lett avlesbar anordning som

kontinuerlig viser strømstyrken under avliving. Apparatet skal gi et signal i den tiden strømmen går gjennom dyret.

Hos rev skal elektrodene plasseres i munn og rektum, og en strømstyrke på minimum 0,3 ampere og en spenning på minimum 110 volt skal opprettholdes i minst 3 sekunder før elektrodene fjernes.

§ 38. *Spesielle krav til bedøving og avliving med gass*

Gasser skal ved innånding medføre at dyret mister bevisstheten og deretter med sikkerhet føre til døden.

Innretning hvor dyrene innånder gassen, skal være utformet og vedlikeholdt slik at dyrene ikke utsettes for stress, smerte eller skade, og slik at de kan overvåkes.

Innretningen skal være utformet slik at gassnivået er mest mulig stabilt. Den skal være utstyrt med instrumenter som måler gasskonsentrasjonen under avliving, og som gir et klart varsel dersom konsentrasjonen blir lavere enn tillatte volumprosent.

Dyr skal ikke plasseres i innretningen før minste tillatte gasskonsentrasjon er oppnådd.

Ved bruk av karbonmonoksid (CO) fra ren kilde skal dyrene eksponeres for en gassblanding som inneholder minst 4 % CO. Dyrene skal plasseres i innretningen en og en. Det skal sikres at foregående dyr er bevisstløst eller dødt før neste dyr plasseres i innretningen.

CO produsert av en motor som er spesielt tilpasset formålet, kan brukes dersom tester har vist at gassen blir passende avkjølt, tilstrekkelig filtrert og er fri for gasser eller komponenter som virker irriterende. Motoren skal testes før avlivingen starter. Dyrene skal eksponeres for en gassblanding som inneholder minst 1 % CO.

Ved bruk av karbondioksid (CO₂) skal dyrene eksponeres for en gassblanding som inneholder CO₂ i størst mulige konsentrasjoner over 70 %. Ingen dyr skal vise tegn til bevissthet etter 30 sekunders eksponering.

Ved avliving med CO og CO₂ skal dyrene forbli i innretningen til de er døde.

§ 39. *Spesielle krav til mekanisk og medikamentell bedøving og avliving*

Mekaniske instrumenter som penetrerer hjernen, skal plasseres slik at prosjektilet med sikkerhet drives inn i hjernebarken. Bedøvingen skal umiddelbart etterfølges av avblødning.

Bedøvende medikamenter skal bare brukes i slike doser og gis på en slik måte at de forårsaker bevissthetstap med døden til følge. Metoden skal utføres av eller under veiledning av veterinær.

§ 40. *Pelsing*

Pelsing skal foregå ute av syne for andre dyr og på en måte som ikke uroer andre dyr. Pelsing skal ikke finne sted før tidligst 10 minutter etter at dyret er konstatert dødt.

Skrottene skal så raskt som mulig leveres til godkjent bearbeidingsanlegg.

Kapitel VIII. Administrative bestemmelser

§ 41. *Tilsyn og vedtak*

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. dyrevelferdsloven § 30 for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften.

Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til dyrevelferdsloven § 32 til § 35.

§ 42. *Dispensasjon*

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at dette ikke strider mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 43. *Straff*

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til dyrevelferdsloven § 37 og dyrehelsepersonelloven § 37.

§ 44. *Overgangsbestemmelser*

Voksne rever i revehus som er bygget før 1. mai 2011, skal ha et gulvareal på minst 0,8 m² per dyr inntil kravene i § 29 sjette ledd trer i kraft.

I pelsdyrhus som er bygget før 1. mai 2011, skal tisper med diende valper og valper yngre enn 4 måneder ha tilgang til drikkevann av god kvalitet til enhver tid. Øvrige pelsdyr skal ha tilgang til drikkevann av god kvalitet minst to ganger i døgnet inntil kravene i § 10 første ledd bokstav d trer i kraft.

§ 45. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 1. mai 2011. Samtidig oppheves forskrift av 20. september 1998 nr. 901 om hold av pelsdyr.

Følgende bestemmelser trer ikke i kraft før 1. desember 2012:

- a) § 5 kompetanse om hold
- b) § 34 kompetanse om avliving
- c) § 37 annet ledd andre og tredje punktum og § 38 tredje ledd annet punktum om at elektrisk utstyr og innretninger med gass til avliving skal være forsynt med instrumenter for kontroll og varsling ved svikt

Følgende bestemmelser trer ikke i kraft før 1. januar 2015 for pelsdyrhus og innredning som er bygget før 1. mai 2011:

- a) § 8 første ledd bokstav f om skriftlige rutiner for bruk av fleksible oppstallingssystemer
- b) § 10 første ledd bokstav d om frostfritt og automatisk drikkevannsanlegg
- c) § 11 annet ledd om fleksible oppstallingssystemer
- d) § 11 sjette ledd om liggehylle til alle avvente dyr for hold av mink
- e) § 17 tredje ledd om tilgang til drikkevann av god kvalitet til enhver tid for samtlige pelsdyr.
- f) § 21 annet ledd første punktum om gruppehold av valper av sølvrevtyper eldre enn 4 måneder
- g) § 25 første og femte ledd om tilleggsareal til mink
- h) § 29 sjette ledd første punktum om minste gulvareal for voksen rev som veier fra og med 12 kg og opp til 20 kg
- i) § 29 sjette ledd andre punktum om minste gulvareal for voksen rev som veier 20 kg eller mer
- j) § 29 første og sjette ledd om tilleggsareal til rev
- k) § 31 om helårig skjul til rev

Følgende bestemmelser trer ikke i kraft før 1. januar 2018 for pelsdyrhus og innredning som er bygget før 1. mai 2011:

- a) § 29 sjette ledd første punktum om minste gulvareal for voksen rev som er lettere enn 12 kg
- b) § 29 sjuende ledd bokstav e om minste gulvareal til valper som oppstalles enkeltvis.